

Kereset és jövedelem

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

6. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ – Ember és környezete

A modul szerzői: IFA Műhely

(Dr. Mihály Ottó, Dr. Falus Katalin, Jakab György, F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta, Janicsek Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth Erzsébet, Marcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Otília)

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	11-12 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A munka fontosságának (az egyén és a társadalom életében) tudatosítása; a munka értékteremtő, személyiségfejlesztő hatásainak megfogalmazása; a pályaválasztás előkészítése
A modul témái, tartalma	Témák: A társadalom és gazdaság – Foglalkozások; Szegénység, gazdagság Tartalom: Az anyagi javak mint az emberek életminőségének meghatározói; a munka és az érte kapott kereset, jövedelem kiemelt szerepe ebben
Megelőző tapasztalat	Az őskori, a középkori ember munkavégzése, eszközhasználata, munkakultúrája, a megtermelt javak elosztása; munkavégzés otthon
Ajánlott továbbhaladási irány	Munkavégzés a társadalomban
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: felelősségvállalás A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információkezelés, problémamegoldás Társas kompetenciák: társadalmi részvétel
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Életvitel és gyakorlati ismeretek (munkakultúra); Ember és társadalom (a munka szerepe a társadalomban, a munkaeszközök, munkaszervezetek fejlődése, a családban végzett munka); Pályaorientáció Tantárgyakhoz: történelem; technika; osztályfőnöki tevékenység Modulokhoz: Foglalkozások, mesterségek, dolgozók; Munka, munkanélküliek – munkanélküliség
Támogató rendszer	

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a foglalkozást három, összefüggő tanítási órára tervezzük. A 3×45 percen belül tegyük lehetővé, hogy a gyerekek egy csoportja elhagyja a tantermet, és riportot készíthessenek kellő ismeretekkel rendelkező és együttműködésre hajlandó felnőttekkel. Tájékozódjanak az iskolájuk vagy a települési önkormányzat költségvetéséről, bérgazdálkodásáról.

Alternatív megoldás, ha meghívunk a foglalkozásra egy „riportalanyt” (például önkormányzati vagy országgyűlési képviselőt, intézményi gazdasági vezetőt, iskolavezetőt tagot).

Eszközök: a mellékletben ajánlott cikkeket, grafikonokat célszerű felhasználni. A tanulók gyűjtőmunkájához szükség lehet magnóra, mikrofonra, esetleg fényképezőgépre, illetve kellő mennyiségű kartont, íróeszközt kell biztosítani.

Csoportok: az osztály létszámától függően 4–6 fős csoportokat alakítsunk. Ezek lehetőleg véletlenszerűen alakuljanak, és heterogén összetételűek legyenek, mert ez is elősegíti a szociális kompetencia fejlődését. A csoportalakítás módszereihez segítséget nyújt a *Tanári kézikönyv*.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat: az A, B és C variánsok használatát az indokolja, hogy a kereset, a jövedelem fogalmához szorosan kötődnek szociológiai meghatározók, illetve ebben az esetben fontos, hogy milyen és mekkora településen valósítjuk meg a foglalkozást. Előzetesen mérlegeljük településünk anyagi helyzetét.

Előzetes felkészülés, adatgyűjtés: a tanulók az előkészítés során gyűjtsenek adatokat a településük gazdálkodásáról. Ez lesz az alapja a foglalkozás ráhangoló részének.

Speciális javaslatok a fejlesztendő kompetenciával kapcsolatban: a személyes kompetenciák közül kiemelten szerepel a modulban az önszabályozó és az önfejlesztő képesség fejlesztése, az önmegismerés, az önértékelés, az önfejlesztés erősítése.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Vegyük figyelembe a személyes érzékenységet. A tanulócsoportban lehetnek olyan hátrányos helyzetben élő gyerekek, akik szüleik kudarcait, a család nehéz helyzetét a saját kudarcuknak is tekintik, ezért a pedagógus igyekezzen tapintatosan bevonni őket a közös munkába. Ha a gyerekek passzívak, olyan feladatok végzése felé kell irányítani őket, a csoportjukat, hogy ne rekedjenek kívül a munkán, legyen lehetőségük megérteni, elsajátítani a legfontosabb tanulságokat. Világítsuk meg az értékelési mód és a tartalom összefüggését! Mindenképpen szükséges minden tanuló teljesítményét értékelni, a legkisebb hasznos tevékenységet, egy-egy okos gondolatot dicsérettel jutalmazni. A kritikai észrevételeket tanácsként érdemes megfogalmazni, esetleg egy-egy probléma megoldására alternatív megoldásokat kell ajánlani. Az értékelés lényege, hogy minden gyermek érezze: fontos és hasznos tud lenni a családjában, valamint hogy a szűkebb és a tágabb környezetében is szükség van az ő egyedi tehetségére, tudására – de ő sem tudja nélkülözni a többi ember segítségét, együttműködését.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Kérdőív

P2 – A siker kulcsa

P3 – Pedagógusi értékelés

Diákmellékletek

D1 – Átlagkeresetek Magyarországon

D2 – A fejlett nyugati országok és Magyarország helyzete